

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
Посланичка група Социјалдемократска партија Србије
19. октобар 2017. године
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 19. 10. 2017

Ср. ред.	Број	Прилог	Вредности
01	02	2980/	

114

ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу одредбе чл. 107 ст.1 Устава Републике Србије, те члана 40.ст. 1. тачке 1. Закона о Народној скупштини и чл. и 190. ст. 1. Пословника Народне скупштине, подносимо **ПРЕДЛОГ ДЕКЛАРАЦИЈЕ О ОСУДИ РЕХАБИЛИТАЦИЈЕ ПРИПАДНИКА ОКУПАЦИОНИХ СНАГА И КВИСЛИНШКИХ ФОРМАЦИЈА КОЈИ СУ ИЗВРШИЛИ ИЛИ УЧЕСТВОВАЛИ У ИЗВРШЕЊУ РАТНИХ ЗЛОЧИНА.**

За представника предлагача одређен је народни посланик Мехо Омеровић.

У прилогу:

- списак народних посланика који су подносиоци овог предлога декларације,

- образац изјаве о усклађености прописа са прописима Европске уније.

Народни посланици:

Народни посланици – чланови Посланичке групе

Социјалдемократска партија Србије

1. Милорад Мијатовић

M. Mijatović

2. Милена Бићанин

M. Bicanin

3. Муамер Бачевац

Muamer Bacevac

4. Владимир Маринковић

V. Marinković

5. Јасмина Каранац

J. Karanac

6. Мехо Омеровић

M. Omerović

7. Бранимир Јовановић

B. Jovanović

8. Наташа Михаиловић Ваџић

N. Mihalović Vajić

9. Иван Бауер

I. Bauer

10. Предраг Јеленковић

P. Jelenković

**ОБРАЗАЦ ИЗЈАВЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА
ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ**

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа

Народни посланици:

- Мехо Омеровић
- Милорад Мијатовић
- Милена Бићанин
- Владимир Маринковић
- Наташа Михаиловић Ваџић
- Јасмина Каранац
- Иван Бауер
- Предраг Јеленковић
- Бранимир Јовановић
- Муамер Бачевац

2. Назив прописа

Предлог декларације о осуди рехабилитације припадника окупационих снага и квислиншких формација који су извршили или учествовали у извршењу ратних злочина

Proposal of the declaration on the condemning of the rehabilitation of members of the occupying forces and quisling formations that they committed or participated in the commission of war crimes

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно са одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум)

- а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну саржину прописа
- б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума
- в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума
- г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума
- д) Веза са Националним програмом за интеграцију Републике Србије у Европску унију

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

- а) Навођење примарних извора права ЕУ и усклађеност са њима /
- б) Навођење секундарних извора права ЕУ и усклађеност са њима /

- в) Навођење осталих извора права ЕУ и усклађеност са њима /
- г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност /
- д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније /

5. Уколико не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност треба констатовати ту чињеницу. У овом случају није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа.

/

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик?

/

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик ЕУ?

/

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

/

Потпис руководиоца органа органа државне управе, односно другог овлашћеног предлагача прописа, датум и печат

Београд, 18. октобар 2017. године

НАРОДНИ ПОСЛАНИК

Мехо Омеровић

ПРЕДЛОГ:

Полазећи од тога:

- Да су законима о рехабилитацији из 2006. и 2011. године, а нарочито начином како се примењују, оживљене старе и изазване нове поделе у нашем друштву,

- Да су поступци рехабилитације, мимо интенције законодавца, створили у јавности утисак да рехабилитација нема граница, што је објективно охрабрило чак и следбенике и потомке ноторних фашиста и квислинга, који су не само били у служби окупатора већ му и идејно припадали, да покрену поступак њихове рехабилитације,

- Да су поједине рехабилитације нанеле неправду породицама невиних жртава Другог светског рата.

- Да ефекти појединих рехабилитација могу оживети поделе и по националној линији;

- Да су поменути закони и њихова примена изазвали негативне реакције у међународној заједници, што је непотребно створило проблеме у међународним односима и оптеретило регионалну сарадњу;

- Да је поменутим законима питање рехабилитације везано за неправне категорије, као што су „политички и идеолошки разлози“ који се доказују обичном тврдњом заинтересованих лица, а да је потпуно занемарен значај утврђивања релевантних чињеница у судском поступку,

- Да је применом Закона у наш правни систем унета доза произвољности и арбитрарног одлучивања и то тако што се, без сличног преседана у упоредном праву и одлуке већа кривичних судова, анулирају по правилима ванпарничног поступка, што је неприхватљиво, посебно када се ради о лицима која су проглашена за ратне злочинце, односно учеснике у ратним злочинима а да то није подвргнуто ни једној мери контроле и надзора;

- Да се успостављају двоструки стандарди, јер се у неким случајевима поштују одлуке судова после Другог светског рата (случај Степинац), а у другим се проглашавају идеолошким и политичким, што ствара правну несигурност и штети владавини права, али и исправним захтевима да се у региону не спроводе рехабилитације.

- Да није видљива активност јавног тужилаштва, које је овлашћено да

учествује у појединим поступцима у којима постоје индиције да су лица чија се рехабилитација захтева извршила кривична дела наведена Законом.

- Да су процеси продубили неповерење у судове, који су као сведоке узимали готово искључиво историчаре који подржавају дела и личности које се рехабилитују, што је у значајном делу јавности створило утисак да се ради о политичким процесима, чиме се губи поверење у судове и ствара нови реваншизам у подељеном друштву.

Народна скупштина Републике Србије доноси:

ДЕКЛАРАЦИЈУ

о осуди рехабилитације припадника окупационих снага и квислиншких формација који су извршили или учествовали у извршењу ратних злочина

Народна скупштина Републике Србије:

- Подсећа да закони о рехабилитацији утврђују право на рехабилитацију искључиво лица која су из политичких, верских, националних или идеолошких разлога лишена слободе или других права, али не и лица која су као припадници окупационих снага или квислиншких формација од стране судова или других органа проглашени за ратне злочинце, односно учеснике у ратним злочинима;

- Рехабилитација је предвиђена за дела која су ранијим законима била дефинисана као политичка кривична дела;

- Подсећа да се наша земља обавезала да ће поштовати међународне уговоре о незастаревању ратних злочина, те да се у смислу члана 2. Закона о рехабилитацији, у поступцима рехабилитације лица раније осуђених за ратне злочине поуздано мора утврдити да ли су та лица извршила, односно учествовала у извршењу ратног злочина и да се не могу раније одлуке о осуди поништити само из

процедуралних разлога;

- Указује да закони о рехабилитацији нису донети ради рехабилитовања војно-управног апарата којег је у Србији формирао окупатор, у годинама окупације, те да се, следствено томе, ови закони не односе на оне српске држављане који су руководили тим апаратом, који су одговорни за масовне депортације грађана Србије, њихово затварање и убијање у логорима смрти, као што су били они на Старом Сајмишту, на Бањици, у Јајинцима и у другим местима у Србији;

- Осуђује сваки покушај да се рехабилитују лица која су извршила ратни злочин или су учествовала у извршењу ратног злочина.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I Уставни основ

Уставни основ за доношење ове декларације садржан је у члану 99. став 1. тачка 7) којим је прописано да Народна скупштина доноси законе и друге опште акте из надлежности Републике Србије.

II Разлози за доношење декларације и објашњење појединачних решења

Поштујући уставне гаранције да свако има право на судску заштиту и на правично суђење, укључујући и право на рехабилитацију лица које је без правног основа или незаконито лишено слободе, притворено или осуђено за кажњиво дело, законима о рехабилитацији из 2006. и 2011. године прописано је под којим се условима спроводи поступак рехабилитације и која су права рехабилитованих лица и права других лица. Интенција законодавца била је да се исправи неправда почињена према невином лицу и да се утврди ништавост, односно непуноважност аката и радњи према лицу које је из политичких, верских, националних или идеолошких разлога лишено живота, слободе или других права. Законом је прописано да право на рехабилитацију немају лица која су за време трајања Другог светског рата на територији Републике Србије лишена живота у оружаним сукобима као припадници окупационих оружаних снага и

квислиншких формација, као и да се не могу рехабилитовати и немају право на враћање имовине припадници окупационих снага које су окупирале делове територије Републике Србије током Другог светског рата и припадници квислиншких формација, који су извршили, односно учествовали у извршењу ратних злочина.

После доношења закона о рехабилитацији из 2011. године, на основу кога су вођени судски поступци за рехабилитацију, уочени су многи недостаци и мањкавости важећег закона јер су из процедуралних разлога рехабилитована лица за које постоје несумњиви и необориви докази да су извршила, односно учествовала у извршењу ратних злочина.

Конвенцијом о незастаревању ратних злочина и злочина против човечности, коју је ратификовала наша земља, утврђено је да за ове злочине, који су почињени у доба рата или у доба мира, не постоји временско застаривање, без обзира на датум када су почињени, и да такви злочини спадају у најтеже злочине у међународном праву који морају бити кажњени у циљу заштите људских права и унапређења међународног мира и безбедности. Како се законима и праксом националних држава никада и ни под којим условима не смеју релативизовати одговорност за почињене најтеже злочине, као што су извршење и учествовање у извршењу ратних злочина, усвајањем предложене декларације Народне скупштине Србија би послала јасну поруку да неће дозволити рехабилитацију ратних злочинаца и њихових помагача.

Можда овде пребацити реченицу из увода о неактивности тужилаштва, јер је то могла бити брана оволиком броју рехабилитацији оних који су засигурно учествовали у злочинима, знали за њих.

III Усаглашеност са прописима ЕУ

Није потребно усаглашавање са прописима Европске уније.

IV Потребна финансијска средства за спровођење

За спровођење ове декларације нису потребна финансијска средства.

Пуним поштовањем ограничења која налаже закон, као и ове декларације скупштине, средства из буџета ће бити сачувана.

ПРЕДСЕДНИК НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Маја Гојковић

У Београду, _____ 2017. године